

הבשר והעור כמו שהיה אצל יחזקאל הנביא והוא כשיטת בית שמאי, או שבתחילה יבנה העור והבשר ואח"כ יבנו הגידים והעצמות והוא כשיטת בית הלל [קמ"ו], **אֲבָל גִּרְמִין אֵלַיִן דְּאַחֲיָא קִדְּשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, נִסִּין וְאַתִּין מִשְׁנִיין, עֶבֶד בָּהוּ קִדְּשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא** אבל אומר רשב"י שהעיקר כדעת בית הלל שבתחילה יבנה העור והבשר ואח"כ הגידים והעצמות, ואין ללמוד מהמעשה שהיה עם יחזקאל בענין זה מאחר שאת אלו העצמות שהחייה הקב"ה הם היו ע"י ניסים ואותות משונים שעשה בהם הקב"ה בכדי להראות לישראל שיש תחיית המתים ואי אפשר ללמוד מזה למה שיהיה בעת התחייה (מק"מ). **תָּא חַזִּי מַה פְּתִיב, (איוב י) זָכַר נָא כִּי כַחוּמְרָא עֲשִׂיתָנִי וְאֵל עֶפְרָא תְּשִׁיבֵנִי. מַה פְּתִיב בַּתְּרִיהּ, הֲלֹא כַחֲלָב תִּתִּיכֵנִי וְכִנְבִּינָה תִקְפִּיאֵנִי, עוֹר וּבָשָׂר תִּלְבִּישֵׁנִי וּבַעֲצָמוֹת וְגִידִים תְּשׁוּכֵכֵנִי** ובא וראה את סדר

אור הרשב"י

למי שנכנס למרחץ זה שפשט אחרון לבש ראשון בית הלל אומרים כשם שיצירתו של אדם בעוה"ז כך יצירתו בעולם הבא בעולם הזה מתחיל בעור ובשר וגומר בגידים ועצמות ולעתיד לבא כמו כן שכן איוב אומר (איוב י) זכר נא כי כחומר עשיתני (שם איוב י') הלא כחלב תתיכני התכתני אינו אומר אלא תתיכני כנבינה תקפיאני הקפיאתני אינו אומר אלא תקפיאני עור ובשר תלבישני הלבשתני אינו אומר אלא תלבישני ובעצמות וגידים תסוככני סככתני אינו אומר אלא תסוככני.

[קמ"ו] וביאר המק"מ שהכוונה בזה למה שמוכא במדרש ויקרא רבה פרשת תזריע פרשה יד סימן ט' שנחלקו בית שמאי ובית הלל שבית שמאי אומרים לא כשם שיצירת הולד בעולם הזה כך יצירתו לעולם הבא בעוה"ז מתחיל בעור ובבשר וגומר בגידים ועצמות אבל לעתיד לבא מתחיל בגידים ועצמות וגומר בעור, שכן כתיב במתי יחזקאל (יחזקאל לו) וראיתי והנה עליהם גידים ובשר עלה ויקרם עליהם עור מלמעלה ורוח אין בהם אמר ר' חייא בר אבא אין פרשת יחזקאל ראייה למה מתי יחזקאל דומין

הלימוד היומי

תחיית המתים שהנה כתוב זכר נא כי כחומר וגו' ואח"כ כתוב הלא כחלב תתיכני וגו' [קמז].
**זִמְיִן קָדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא, לְבָתֵּר דִּיתְּבִלִּי בִּר נָשׁ בְּעַפְרָא,
 וּמָטִי זִמְנָא דִּתְחִיית הַמֵּתִים** והנה פירושו שעתיד הקב"ה לאחר שיתבלה
 האדם בעפר ויגיע הזמן של תחיית המתים, **דִּתְחִיית הַמֵּתִים, גִּרְמָא דִּישְׁתָּאֵר
 לְמַעַבְדַּר לִיה בְּעֶסְה דָּא, וְכִנְגִּינָה דְחָלָב** שאותו העצם ניסכוי [קמח]

אור הרשב"י

הנאמר בהם ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כולכם היום.

ובענין זה מסופר על מורנו ראש ישיבת פורת יוסף הרה"ג חכם יהודה צדקה זצוק"ל שהיה מוצאי שבת אחד שהוצרך הרב ללכת לאיזה ענין דחוף והוא התעכב שם, ולפתע נזכר הרב שעוד מעט יגיע זמן חצות ועדיין הוא לא קיים את מצות סעודה רביעית, וחישב הרב שאפילו לא יהיה לו זמן להגיע לביתו בכדי לקיים את המצווה בזמנה. והנה הרב לא רצה להפסיד מצוה יקרה זו ולכן מה עשה רבינו? הלך ודפק בזריזות על איזו דלת של משפחה אחת שנקרתה בדרכו והוא ביקש מהם שיתנו לו לחם לצורך סעודה רביעית מאחר שאין לו זמן להגיע לביתו בכדי לקיים את המצווה. ומהרב נוכל לקחת מוסר לעצמנו כמה צריך להיזהר שלא להפסיד מצוה יקרה זו. שהרי קיים את מצות סעודה רביעית במסירות נפש גדולה ולא התבייש כלל והוא לא חס על כבודו לומר שאין זה מכבודו לבקש כאחד העניים שיתנו לו לחם בכדי לקיים את המצווה.

[קמז] ובפשט ביאור הפסוק הוא שאיוב אמר לקב"ה תן עתה דעתך לזכור שעשית אותי כחומר ביד היוצר ואם כן מדוע אתה רוצה להשיבני אל העפר ולבטל בזה את יצירתך המופלאה (מצודות).

[קמח] והנה בעצם זה יש את כל חמשת החושים של ראייה שמיעה ריח טעם מישוש מאחר שבעצם זה נכלל כל הגוף ומשום כך המעוברת אפילו בימים מועטים יש בולד חוש ריח וטעם ושמיעה והוא מאחר שהכל כלול באותו העצם (רמ"ק).

ועל עצם זו כתב הבן איש חי בשנה שניה פרשת ויצא הלכה כ"ז וז": וכתבו המקובלים יש עצם באדם שאינו נהנה משום אכילה אלא רק מן סעודה רביעית דמוצאי שבת, ועצם זה נשאר קיים בקבר ואין שולט בו רקבון, והוא נקרא נסכוי, וגם נקרא לוז, וגם נקרא בתואל. ואמרתי בזה רמז כי שלשה שמות של עצם הנז' הם ר"ת לב"ן, והם (אותיות לב"ן) ס"ת שלשה שמות שהם ישראל יעקב ישורון, ומזה העצם יבנה הגוף בתחיית המתים, וזה יהיה לישראל דוקא

שנשאר בקבר שהוא לא מתבלה לעולם, ממנו יעשה הקב"ה כמו עיסה וכמו גבינה העשויה מחלב, וְנִבְיַע בְּחֶלֶב, יְהוּא נִבְיָעוּ נָקִי מְצוּחָצֵחַ בְּצֻחוֹתָא יְהוּא גִרְמָא כי בתחילה אותו העצם תהיה נובעת כחלב שהיא נביעה נקיה ומצוחצחת בנקיות וזיכוך של אותה העצם, כִּד יתְעַרְב יְהוּא גִרְמָא וַיִּתְמַחֵי כְחֶלֶב וְכַאֲשֶׁר יתערב אותו העצם ויהיה ניתן ונמס כחלב, וְלִבְתֵּר יִקְפִּיא לֵיהּ, וַיִּתְצִייר בְּצִיּוּרָא, כְּגִבִּינָה בְּקִפְיאוֹתָא, וְלִבְתֵּר יתְמַשֵּׁךְ עָלֶיהָ עוֹר וּבָשָׂר וַעֲצָמוֹת וְגִידִים אז אח"כ הקב"ה יקפא אותו ויציר אותו כציור קומת אדם וכמו שעושים בגבינה קפואה ואח"כ ימשך על האדם עור ובשר ועצמות וגידים.

כל הפסוק כתוב בלשון עתיד לומר שיחיה לאחר זמן בעת תחיית המתים
הָדָא הוּא דְכָתִיב הֲלֹא כְחֶלֶב תִּתִּיכְנִי וְכְגִבִּינָה תִקְפִּיאֲנִי וזהו מש"כ בפסוק 'הלא כחלב תתיכני וכגבינה תקפיאני'.
הַתִּכְתְּנִי לֹא כְתִיב, אֲלֵא תִתִּיכְנִי כי הנה לא כתוב התכתני בלשון עבר אלא כתוב 'תתיכני' בלשון עתיד להורות שזה יהיה בעת התחייה. **הַקְפִּיתִנִי לֹא כְתִיב, אֲלֵא תִקְפִּיאֲנִי**. הַלְבַּשְׁתִּנִי לֹא כְתִיב, אֲלֵא תִלְבִּישֵׁנִי. סוֹכְכְתִנִי לֹא כְתִיב, אֲלֵא תִסּוּכְכֵנִי. כָּלֵהוּ לְבָתֵּר זְמַנָּא מִשְׁמַע ולכן לא כתוב הקפיתני בלשון עבר אלא כתוב 'תקפיאני' בלשון עתיד, וכן לא כתוב הלבשתני בלשון עבר אלא כתוב 'תלבישני' בלשון עתיד, וכן לא

כתוב סוככנני בלשון עבר אלא כתוב 'תסוככני' בלשון עתיד, כי כל פסוק זה משמע שהוא

יהיה לאחר זמן שהוא בעת התחייה בב"א.

בתחילה תהיה גאולה למלכות ולאחר מכן גאולה לישראל

וּלְבִתָּר מֶה פְּתִיב, חַיִּים וְחֶסֶד עֲשִׂיתָ עִמָּדִי, דָּא רוּחָא

דְּחַיִּי והנה מה כתוב אח"כ, 'חיים וחסד עשית עמדי', דהיינו שהחסד הוא

ע"י רוח החיים שהקב"ה נותן בתוך הגוף. (ס"א ואי תימא) **עֲשִׂיתָ עִמָּדִי פְּתִיב,**

וְלֹא פְּתִיב תַּעֲשֶׂה ואם תאמר שהרי כתוב 'עשית עמדי' בלשון עבר ולא כתוב

תעשה עמדי בלשון עתיד, ואיך אתה אומר שפסוק זה מדבר על עת התחייה. **אֵלָא**

הֵכִי אָמַר, חַיִּים וְחֶסֶד עֲשִׂיתָ עִמָּדִי. בְּהִהוּא עֲלָמָא [קמט]

שְׂדִית בִּי רוּחָא דְּחַיִּים אלא באמת כך היא כוונת הפסוק, כי מש"כ 'חיים

וחסד עשית עמדי' פירושו שאמר איוב לקב"ה שאני נמצא בעולם הזה מאחר שזרקת בי רוח

חיים, **אֲבַל וּפְקוּדָתְךָ, דְּמַטְרוּנִיתָא דְּמַלְכָּא, שְׁמֶרָה רוּחִי,**

אִיהִי נְטִרַת לְרוּחִי, בְּהִהוּא עֲלָמָא אבל 'ופקודתך', דהיינו שפקודתך

היא המלכה של המלך שהיא השכינה הנקראת פקודה, היא שמרה את רוחי באותו עולם

עליון בכדי להשיבה בי בעת התחייה. **מָאִי וּפְקוּדָתְךָ** ולמה השכינה נקראת

'פקודתך', **דְּאֵתָּ זְמִין לְפִקְדָּא לָהּ בְּקִרְמִיתָא** אלא הוא בגלל שאתה

אור הרשב"י

[קמט] הרמ"ק גורס בהאי עלמא.

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000